

Digitalizarea și reformarea ANAF- condiții necesare pentru o concurență loială în mediul de afaceri

14 iulie 2022

Gheorghe Piperea: “Sunt 401.000 societăți care nu depun situații financiare” • Mihai Daraban: “Economia românească este extrem de polarizată” • Daniela Teodoru: “Dacă vrem ca reformarea ANAF să aibă succes, trebuie să culegem cât mai multe informații de la mediul privat de afaceri”

Pentru o concurență loială și egalitate de șanse în mediul de afaceri, este necesar rapid de digitalizarea ANAF și de verificarea companiilor ce prezintă un risc ridicat, real, pentru bugetul public, așa cum sunt cei 401.000 agenți economici care nu au depus situația financiară sau bilanțul activității la instituțiile publice de resort, au afirmat, ieri, participanții la conferința “Capitalizare pentru performanță”, eveniment organizat de Camera de Comerț și Industrie a României (CCIR) în parteneriat cu Casa de avocatură Piperea și Asociații.

“Tema majoră a conferinței este capitalizarea pentru performanță, într-o economie de piață, pusă din ce în ce mai mult la îndoială de ultimele evoluții de pe plan global, regional și național. Performanța nu există fără capitalizare, iar companiile din țara noastră se confruntă cu pierderi din cauza crizelor prin care trecem. Pierderile înregistrate de firme duc la două lucruri. Ori sunt acoperite de acționari cu bani de acasă, ori prin creditare bancară. Prim-viceguvernatorul BNR, Florin Georgescu arată că există sute de mii de întreprinderi mici și mijlocii care ar trebui să fie lichidate pentru că nu și-au acoperit necesarul de bani pentru acoperirea debitelor. Cum tratăm acest mare elefant din odaie pe care refuzăm să îl observăm? Riscurile care incumbă o oarecare confidențialitate cu privire la mute societăți înregistrate la Oficiul Național Registrul Comerțului care nu depun bilanțul contabil sunt extrem de mari. Când vrei să faci o afacere și nu găsești informații despre un viitor partener, nu ai la dispoziție decât calea grea a unui due-dilligence foarte costisitor sau să renunți la afacere din cauza riscurilor. CCIR se poate implica în furnizarea acestor informații, iar rolul ei s-ar putea să fie ranforsat ca instrument al economiei de piață dacă trece proiectul de lege din Parlament ce prevede înființarea unui catalog al firmelor”, a afirmat avocatul Gheorghe Piperea, profesor în cadrul Departamentului de drept privat al Facultății de Drept, Universitatea București.

Domnia sa a precizat că un indicator foarte important al modului în care statul român tratează concurența loială și egalitatea de șanse este controlul fiscal.

“Dacă ai control fiscal extrem de dur și foarte insistent pentru o zonă de 700.000 companii care depun situații financiare, dar care sunt supuse controlului, iar pe de altă parte, pentru cei care nu depun situații financiare, nu ai control, nu există concurență și nu se respectă articolul 135 din Constituție, care spune că «statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție». Controlul trebuie făcut pe baza unui algoritm de valorificare a componentei de risc, dar acest algoritm trebuie făcut pe date corecte.

Sunt 401.000 societăți care nu depun situații financiare”, a spus Gheorghe Piperea.

El a criticat și așa zisa procedură de optimizare fiscală folosită de unele companii, care, în opinia sa, se află la limita evaziunii fiscale: “Optimizarea fiscală este la doi pași distanță

de evaziunea fiscală, fiind foarte greu să definești granița dintre ele. Dacă aș fi decident politic, m-aș gândi să pun un asterisc la optimizarea fiscală, pentru că există un grad de risc și nu este o chestiune simplă. Apoi mai este o problemă: dosarele prețurilor de transfer sunt foarte ușor acceptate pentru companiile multinaționale și greu acceptate pentru companiile românești”, a menționat Gheorghe Piperea.

Gheorghe Piperea susține că, dacă nu vom asista rapid la o redresare a mediului de afaceri, a condițiilor de business, este posibil ca în luna octombrie sau noiembrie multe companii să înregistreze situații de dificultate financiară sistemică și să asistăm la sărăcirea clasei de mijloc și înfometarea persoanelor vulnerabile.

Companiile cu capital integral românesc, slab productive comparativ cu companiile străine din țara noastră

Companiile cu capital integral românesc, deși sunt de 21 de ori mai numeroase decât companiile cu capital integral străin care activează în țara noastră, nu păstrează aceeași diferență atunci când ne uităm la cifra de afaceri și taxele plătite, potrivit unei analize a mediului de afaceri național prezentată de Mihai Daraban, președintele Camerei de Comerț și Industrie a României.

Acesta a spus: “Sunt 714.500 de companii cu 100% capital privat românesc, versus 33.600 firme cu 100% capital străin, adică un raport de 21 la 1 în favoarea societăților noastre. Când ne ducem însă la cifra de afaceri, firmele românești realizează 132 miliarde euro pe an, iar companiile străine 100 miliarde euro pe an, iar raportul inițial pentru capitalul autohton se reduce considerabil. Societățile integral românești plătesc 20 miliarde euro pe an taxă pe muncă, companiile străine achită 13 miliarde euro. Dacă ne uităm la profit, cele 714.500 companii 100% românești au un profit total de 19 miliarde euro pe an, firmele 100% străine au aproape 7 miliarde euro pe an. Nu se mai păstrează rata de 21 la 1, dar acest lucru este din cauza companiilor cu capital de stat. Este o mare ticăloșie acolo unde este statul acționar și nu vorbim doar despre companii gen CFR Marfă, CFR SA sau CFR Călători, ci inclusiv bănci în care statul deține o parte importantă din acțiuni și despre companii din domeniul energiei”.

El s-a declarat nemulțumit și de faptul că nu există o situație clară a companiilor din țara noastră la nicio instituție a statului, dar din datele colectate de Camera de Comerț și Industrie a României reiese că avem foarte multe microîntreprinderi, care au în total o cifră de afaceri redusă și multe IMM-uri, din care o parte însemnată nici nu a depus bilanțul contabil: “Am făcut apel ca înainte de orice măsură de fiscalitate, statul să se orienteze pe mult trâmbițata colectare și am încercat să-l ajutăm indicându-le reprezentanților acestuia cifrele pe care dâșii le au, la Registrul Comerțului și la ANAF. Discrepanța este colosală. Nu am primit nici până acum vreun răspuns cu privire la ce se

întâmplă cu această diferență, de ce sunt 1.170.000 firme active și de ce au depus bilanțul contabil doar 768.372 companii. Vorbim de aproape 401.000 firme care nu depun nimic. Firmele care au depus bilanțul au 4,2 milioane salariați. Din totalul acestor firme, 572.960 companii sunt pe plus, au rezultatul financiar mai mare ca zero, iar 180.000 sunt sub zero. (...) Semnalăm că economia românească e extrem de polarizată. Vorbim de 3845 de firme care reprezintă 0,5% din numărul celor care depun bilanțul și care realizează 62% din cifra totală de afaceri a tuturor celor care depun bilanțul, 329 miliarde euro. În aceste condiții, nu văd România depășind 350 miliarde euro cifră de afaceri în următorii cinci ani. Guvernanții să se gândească la aceste intervale pentru a-și da seama ce ne așteaptă. Nu putem să facem abstracție de aceste cifre pe care nu le putem pune niciodată pe agenda guvernanților. Sunt 85 de societăți care au peste 100 milioane euro cifra de afaceri. Între 50 și 100 milioane euro avem 134 de societăți. Dacă scădem companiile de stat rămân 120 de privați. Între 10 și 20 milioane euro avem 1273 de societăți românești. Eu cred că se poate sta de vorbă cu ei, dacă vrem să ne gândim că vom face vreodată comerț overseas. Nu putem să facem acest comerț cu microîntreprinderi, ci cu societăți ai căror reprezentanți își pot cumpăra un bilet de avion și pot sta la hotel”, a spus Mihai Daraban, președintele CCIR.

Reformarea digitală rapidă a ANAF – soluție pentru optimizarea relației dintre stat și mediul de afaceri

Probleme de mai sus ar urma să fie rezolvate odată cu digitalizarea ANAF și cu schimbarea procedurilor de control efectuate de această instituție publică, susține Daniela Teodoru, director general al Direcției Generale Coordonare Control Fiscal din cadrul ANAF, menționând: “În prima etapă a acestei reforme lucrăm la analiza și pregătirea modificărilor legislative, după care venim cu elaborarea procedurilor și apoi de programe informatice. Totul va fi informatizat. În prezent, o inspecție fiscală poate să dureze 3 luni, 6 luni sau mai mult. Perioada de control va fi redusă semnificativ, după reformarea instituției”.

Domnia sa a spus că reformarea ANAF se va finaliza în 2025, că planul de implementare a reformelor conține termene foarte strânse și o monitorizare atentă din partea Comisiei Europene. Reprezentantul ANAF a arătat că instituția publică se confruntă cu o lipsă acută de personal, având doar 2300 de angajați în toată țara, din care o parte vor ieși la pensie în următorii doi-trei ani. Sia-Nicoleta Jiru, director în cadrul Direcției Generale Coordonare Control Fiscal din cadrul ANAF, susține că reforma digitală a instituției publice și noile proceduri vor duce la minimizarea interacțiunii fizice cu cei supuși controlului fiscal: “În viitor, după ce sistemul de analiză de risc va fi implementat integrat și va permite stabilirea unor riscuri care ne vor fi transmise, vom ajunge în control doar la acei contribuabili ce reprezintă risc fiscal ridicat și real față de ANAF. Știm că au existat

cazuri când inspectorii ANAF au bătut degeaba la ușa unor companii, dar încercăm să ajungem doar la cei cu riscuri reale și să ajungem ca majoritatea verificărilor să le putem face mai mult din birou, iar interacțiunea fizică să fie minimizată cu cei supuși controlului”.

Capitalizare și bancabilizare prin IMM Invest

Comaniile din țara noastră au avut șansa, în ultimii doi ani, să se capitalizeze și să se bancabilizeze prin intermediul programului IMM Invest, care va continua sub forma IMM Invest Plus, a arătat Dumitru Nancu, directorul general al Fondului Național pentru Garantarea Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (FNGCImm).

Finanțările acordate prin programul IMM Invest au fost folosite de companii, în majoritate, pentru capitalul de lucru și mai puțin pentru investiții, a mai spus directorul general al FNGCImm, care a prezentat situația privind impactul programului asupra economiei naționale și impactul asupra bugetului de stat.

“Din cele 60.000 de garanții acordate pe IMM Invest, 85% au mers în finanțarea capitalului de lucru și doar 15% au mers în investiții. FNGCImm a aprobat 60.000 garanții, valoarea infuzată de sistemul financiar-bancar fiind 40 miliarde lei, adică 5% din PIB, iar garanțiile acordate de noi fiind de 33 miliarde lei, ceea ce înseamnă salvarea a peste un milion de locuri de muncă. Când am luat în 2020 decizia implementării acestui program, am observat că 34% din IMM-uri aveau capital negativ sau erau în dificultate. (...) Prin programul IMM Invest am reușit să închidem cu unu din patru IMM-uri bancabile, față de unu la șapte înainte de derularea programului. Astfel, pe lângă faptul că a avut efect multiplicator cash în economie de 1 la 22, IMM Invest a fost și un program de bancabilizare a companiilor din țara noastră”, a spus Dumitru Nancu.

Din analiza prezentată de directorul general FNGCImm, impactul fiscal ne arată că garanțiile acordate în ultimele șase luni ale anului 2020 prin programul IMM Invest au fost acoperite de taxele și impozitele plătite de companiile finanțate. Astfel, s-au întors la bugetul de stat 12 miliarde lei cu titlu de impozite și taxe plătite de cele 25.000 IMM-uri ce au primit finanțare, sumă din care 7,7 miliarde lei reprezintă contribuții pe muncă, 3,6 miliarde lei TVA plătit de firme și 1,6 miliarde lei impozit pe profit.

Dumitru Nancu a amintit că programul va continua într-o nouă formulă, pe un nou cadru european.

“Guvernul a aprobat prin OUG 99/2022 programul IMM Invest Plus și a notificat Comisia Europeană pe noul cadru temporar legat de agresiunea Rusiei contra Ucrainei. De la 1 august vom deschide platforma pe toate cele șase componente: IMM Invest România,

Agro IMM Invest, IMM Prod, Garant Construct, Innovation, Rural Invest”, a concluzionat directorul general al FNGCIMM.

Diplomația economică dă bătaie de cap autorităților

Diplomația economică nu este prioritizată de autoritățile centrale, fapt ce a stârnit nemulțumirea lui Mihai Daraban, președintele Camerei de Comerț și Industrie a României.

“Ne-am oferit să preluăm aceste pârghii, dar nu se dorește, iar diplomație economică nu există. Autoritățile au trimis silvicultori ca agenți economici la Doha. Nu ținem cont de zonă, de specific, de pregătirea individului pe care îl trimitem”, a afirmat Mihai Daraban.

Domnia sa a spus că autoritățile de la București nu vor să ia exemplele de bune-practici din alte state europene, cum sunt Germania, Austria, Belgia și Italia cu privire la diplomația economică.

“Decidentul politic nu acceptă cu noi nicio discuție pentru că nu vrea să se intereseze de acele modele, să vadă cum funcționează. Toți cei 128 de atașați economici sau comerciali ai Austriei sunt angajați camerei de comerț și industrie din țara respectivă. Din cei 128 de atașați economici, Austria are 15 în România. În aceste condiții să nu mai mire pe nimeni că două bănci importante din țara noastră sunt din Austria, că o importantă companie petrolieră este tot de acolo, că au companii care activează în domeniul forestier și al industriei lemnului. Asta înseamnă că atașații Austriei și-au făcut bine temele”, a afirmat Mihai Daraban.

Președintele CCIR a arătat că diplomația economică este foarte importantă atât timp cât deficitul balanței comerciale a țării noastre “a luat-o complet razna”.

“Trebuie să aducem investiții în România și nu neapărat să încurajăm exportul, deoarece exportul actual al țării noastre este făcut de firmele cu capital străin. În primii 1000 de exportatori sunt doar 148 de firme românești. De aceea, considerăm că trebuie ieșit din paradigma capitalului de stat și este momentul ca statul să mai delege din competențe”, a spus Mihai Daraban.

Domnia sa a precizat că nu suntem în stare, nici la nivelul Inițiativei celor Trei Mări, să luăm măsurile necesare pentru dezvoltarea economică a regiunii.

Sursa: <https://thenews.co.ro/>